

**KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM
ÜNİVERSİTESİ**

**2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU**

Ağustos 2014

İÇERİK

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ	10

T.C. SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

KAHRAMANMARAŞ

SŐTÇŐ İMAM

ŐNİVERSİTESİ

2013 YILI DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
DENETİM GÖRÜŞÜ	4
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
EKLER.....	8

KISALTMALAR

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

BAP : Bilimsel Araştırma Projeleri

YÖK : Yüksek Öğretim Kurumu

DMO : Devlet Malzeme Ofisi

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, 2809 sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilat Kanunu'na 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı Kanunu'nun 25. maddesi ile eklenen Ek 14. madde hükmü uyarınca 1992 yılında kurulmuş olup, tüzel kişiliği haiz özel bütçeli bir kamu kurumudur.

Üniversite, 10 Fakülte, 3 Enstitü, 4 Yüksekokul, 8 Meslek Yüksekokulu, 1 Araştırma ve Uygulama Hastanesi, 6 Bölüm ve 13 Uygulama ve Araştırma Merkezi ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nin 2013 yılında gerçekleşen Kurum Bütçesi gideri 184.293.050,84 TL' dir. Bunun % 40,22 ' sini personel giderleri, % 6,46'sını Sosyal Güvenlik Kurumu giderleri, % 5,41' ini, % 1,41' ını Mal ve Hizmet Alım Giderleri, % 0,46' sını Cari Transferler ve % 13,75' ini de Sermaye Giderleri oluşturmaktadır. Kurum bütçe giderlerine ilişkin ayrıntılar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Gideri Gerçekleşmeleri

	2013 BÜTÇESİ ÖDENEK TOPLAMI (TL)	2013 BÜTÇESİ HARCAMA TOPLAMI (TL)	2013GERÇEKLEŞME ORANI (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	174.270.000,00	184.293.050,84	1,06
01- PERSONEL GİDERLERİ	71.171.000,00	74.130.427,79	1,04
02- SOSYAL GÜVENLİK KUR. DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	11.275.000,00	11.907.906,32	1,06
03- MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	18.677.000,00	2.593.083,23	0,14
05- CARI TRANSFERLER	2.607.000,00	850.916	0,33
06- SERMAYE GİDERLERİ	70.550.000,00	25.336.850	0,36

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Kurum Bütçesi 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin yapılan harcamalarda Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ilke ve esaslarına aykırı uygulama ve süreçler bulunması

Üniversitelerin bilimsel araştırma kapasitesini artırmak ve ülke yararına kullanılacak yeni bilimsel kazanımları özendirmek amacıyla ayrı bir hesapta toplanan ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun uygulamasından istisna edilen Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin yapılan harcamalarda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ilke ve esaslarından olan rekabet, hesap verilebilirlik, ekonomiklik ve verimlilik ilkelerine aykırı uygulama ve süreçler belirlenmiştir.

"Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma alt yapısını geliştirme projeleri" olarak tanımlanan Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP), 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun İstisnalar başlıklı 3. Maddesinin "F" fıkrasına göre bu Kanun kapsamından çıkarılmıştır. Bu tür alımlar 2003 / 6554 sayılı KHK'ya ek "Yükseköğretim Kurumları Tarafından, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin (F) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esaslar" dâhilinde yürütülmektedir. BAP'lara ayrılan miktarın büyük bölümü 2547 Sayılı Yükseköğrenim Kanunu'nun 58. Maddesine göre Yükseköğrenim kurumları bünyesinde kurulan Döner Sermaye İşletmelerinin gelirlerinin tahsil edilen kısmından bu tür projelere ayrılması zorunlu olan en az % 5'lik miktarlardan oluşmaktadır. Yapılan denetimlerde BAP'lar ile ilgili olarak aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1. Yukarıda anılan Esaslar dâhilinde doğrudan temin yönteminde üst limit yüksek belirlenmiştir ve bu durum alımlarda rekabeti sağlama ilkesinin uygulanmasını güçleştirmektedir. Her üniversite ihale uygulamalarını farklılaştırmaktadır. Bu bağlamda yapılan harcamalar 4734 sayılı Kanun bakımından istisna teşkil etse de diğer mali nitelikli kanunlardan istisna edilmemiştir. Buna karşın genel algı aksi yöndedir; rekabet, saydamlık, ekonomi, verimlilik gibi temel kavramlar da göz ardı edilebilmektedir. Örneğin, araştırma projeleri kapsamında yapılan otomobil

yakıtı alımlarına ait ödemelerdeki miktarların gerçek ihtiyacı / kullanımı ortaya koyacak ve hesap verebilir bir sisteme oturtulmadığı; yalnızca bir makbuzla ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

2. BAP özel hesabında harcanmadan biriken miktarlar yeterli proje üretilmemesi halinde büyük boyutlara ulaşabilmektedir. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi BAP özel hesabında 2012 ve 2013 yılları devir artıkları aşağıdaki gibidir:

2012-2013: 3.241.765 TL

2013-2014: 3.286.562 TL

Kurumlar kullanılmayan bu miktarları bilimsel araştırma amaçlı değil, Üniversite yararına kullanabilmektedir. Bu türden bir uygulama 4734 sayılı Kanun'un yukarıda anılan hükmüne ("idare tarafından sadece kendi faaliyetlerinin yürütülmesinde faydalandığı haller hariç") aykırılık teşkil etmektedir. Zira alınan ürünler kurumun kendi faaliyetlerini yürütmesinde kullanılacaktır. Örneğin Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Tüp Bebek Merkezi tıbbi araç ve gereçleri özellikle bu amaçla kurgulanan bir proje dâhilinde temin edilmiştir. Bu araç ve gerecin 4734 sayılı Kanun dâhilinde ve özel bütçe kaynakları kullanılarak alınması uygun görülmektedir.

Projeler içerisinde temin edilen dizüstü veya masaüstü bilgisayarların, pahalı teknolojik ürünlerin ayniyat kayıtları ayrıntıdan yoksun bırakılmakta; ürünün kodu, markası, özellikleri gibi belirleyici unsurlar faturalarda da göz ardı edilmektedir. Proje yürütücülerine zimmetlenen ürünlerin proje bitiminde aynen iade edilip edilmediği belirsizdir. Projeler içerisinde temin edilen dizüstü veya masaüstü bilgisayarların, pahalı teknolojik ürünlerin ayniyat kayıtları ayrıntıdan yoksun bırakılmakta; ürünün kodu, markası, özellikleri gibi belirleyici unsurlar faturalarda da göz ardı edilmektedir. Proje yürütücülerine zimmetlenen ürünlerin proje bitiminde aynen iade edilip edilmediği belirsizdir.

Öneri:

- a) BAP projeleri dâhilinde yapılan harcamalar 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu dâhilinde bulunmasa da 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile diğer mali ve idari kanunlar bakımından istisna değildir. Dolayısıyla BAP kapsamında harcama

yapılırken kamu maliyesinin temel ilkelerine, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması prensibine, mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğu genel esaslarına uygun olarak davranılmalıdır.

- b) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Ek 28. maddesi kapsamında çıkarılan 'Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller'in hesaplarda aşırı biriken miktarların eritilmesine yardımcı olacak şekilde esnek bir yapıya dönüştürülmesi uygun görülmektedir.
- c) Kurumların projeler dâhilinde satın alınan mal ve malzemenin taşınmaz kayıtlarını ayrıntılı ve ayırt edici özellikleri de zikredilerek yapması gerekmektedir.

BULGU 2:

103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesi ile 102-Bankalar Hesabının alacak bakiyesinin birbirine eşit olmaması

Kurumun 2013 geçici ve kesin mizanlarının incelenmesinde, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesi (194.070.760,03 TL) ile 102-Bankalar Hesabının alacak bakiyesinin(194.141.115,15 TL) birbirini tutmadığı görülmüş olup bu husus, mali tabloların doğru okunmamasına sebep olacaktır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabının işleyişine dair 22. Maddesi'nde;

“ ...

Düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden, bankaca hak sahiplerine ödendiği veya ilgili hesaplara aktarıldığı banka hesap özet cetveliyle bildirilen paralar bu hesaba borç, 102-Banka Hesabına alacak kaydedilir.” Denilmesinden 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesi ile 102-Bankalar Hesabının alacak bakiyesinin birbirine eşit olması gerektiği anlaşılmaktadır.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2013 Yılı Bilançosu**

Kurum Kodu : 38.51		Adı : KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2013			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2013		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2013	
1 DÖNEN VARLIKLAR		34.450.315,39		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		10.770.860,13	
10 HAZİR DEĞERLER		19.543.824,37		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		9.507.837,02	
100 KASA HESABI	483,13	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	479.781,64	333 EMANETLER HESABI	9.028.055,38		
102 BANKA HESABI	19.022.079,60			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		1.263.023,11	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-36.386,83	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.210.370,85	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	51.363,85		
104 PROJE ÖZEL HESABI	555.655,98	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES	1.288,41				
105 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-0,01			4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		24.945,74	
106 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	1.991,50			43 DİĞER BORÇLAR		24.945,74	
12 FAALİYET ALACAKLARI		9.874.343,50		430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		24.945,74	
120 GEÜRLERDEN ALACAKLAR HESABI	9.760.527,89						
121 GEÜRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	113.815,61			5 ÖZ KAYNAKLAR		330.854.948,47	
14 DİĞER ALACAKLAR		1.268.569,02		50 NET DEĞER		124.592.679,63	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.268.569,02			500 NET DEĞER HESABI	124.592.679,63		
15 STOKLAR		486.451,80		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		140.617.546,58	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	486.451,80			570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	140.617.546,58		
16 ÖN ÖDEMELER		3.277.126,66		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		65.644.722,26	
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00			590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	65.644.722,26		
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00						
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	3.277.126,66						

Kurum Kodu : 38.51		Adı : KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2013			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2013		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2013	
2 DURAN VARLIKLAR		307.200.438,99					
22 FAALİYET ALACAKLARI		280.490,00					
220 GEÜRLERDEN ALACAKLAR HESABI	280.490,00						
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		305.957.487,31					
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	3.249.116,86						
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	1.588.082,87						
252 BİNALAR HESABI	13.394.079,13						
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	42.715.555,21						
254 TAŞITLAR HESABI	1.593.761,54						
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	25.225.957,41						
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00						
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-35.521.228,03						
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	254.712.162,32						
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		962.461,68					
260 HAKLAR HESABI	1.129.918,57						
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-167.456,89						
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		0,00					
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	1.311.407,67						
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.311.407,67						
AKTİF TOPLAMI		341.650.754,34		PASİF TOPLAMI		341.650.754,34	
Bilanço Dipnotları :							
900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00						
901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00						
902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	0,00						
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00						
904 ÖDENEKLER HESABI	0,00						
905 ÖDENEKLI GİDERLER HESABI	0,00						
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	9.119.325,60						
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	9.119.325,60						
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	87.461.337,08						
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	87.461.337,08						
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	1.008.039,89						
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	1.008.039,89						
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	6.224.962,03						
963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	6.224.962,03						

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2013 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Kurum Kodu : 38.51				Adı : KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ				Yılı : 2013					
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)			
630	02	03	04	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	24.771,03	600	04	05	02	02	Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	1.640.463,05
630	02	03	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	247.687,27	600	05				Diğer Gelirler	6.569.648,70
630	02	03	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	247.687,27	600	05	01			Faiz Gelirleri	551.965,95
630	02	04			Geçici Personel	93.425,30	600	05	01	09		Diğer Faizler	551.965,95
630	02	04	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	93.425,30	600	05	01	09	03	Mevduat Faizleri	551.169,95
630	02	04	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	93.425,30	600	05	01	09	99	Diğer Faizler	796,00
630	02	05			Diğer Personel	612,91	600	05	02			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	2.009.065,03
630	02	05	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	612,91	600	05	02	06		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	2.009.065,03
630	02	05	09	02	Sağlık Primi Ödemeleri	612,91	600	05	02	06	16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	2.009.065,03
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.708.165,84	600	05	03			Para Cezaları	4.890,04
630	03	02			Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	5.057.320,36	600	05	03	02		İdari Para Cezaları	4.890,04
630	03	02	01		Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	79.730,99	600	05	03	02	99	Diğer İdari Para Cezaları	4.890,04
630	03	02	01	01	Kırtasiye Alımları	17.558,56	600	05	09			Diğer Çeşitli Gelirler	4.003.727,68
630	03	02	01	02	Büro Malzemesi Alımları	100,00	600	05	09	01		Diğer Çeşitli Gelirler	4.003.727,68
630	03	02	01	03	Periyodik Yayın Alımları	854,20	600	05	09	01		Diğer Çeşitli Gelirler	4.003.727,68
630	03	02	01	05	Baskı ve Cilt Giderleri	25.526,34	600	05	09	01	01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.300,00
630	03	02	01	90	Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	35.691,89	600	05	09	01	06	Kişİlerden Alacaklar	129.411,27
630	03	02	02		Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	87.969,19	600	05	09	01	19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.871.366,00
630	03	02	02	01	Su Alımları	84.462,23	600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	650,41
630	03	02	02	02	Temizlik Malzemesi Alımları	3.506,96	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	184.522,79
630	03	02	03		Enerji Alımları	3.945.664,99	600	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	184.522,79
630	03	02	03	01	Yakacak Alımları	1.326.436,57	600	11	99	00		Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	184.522,79
630	03	02	03	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	344.153,92	600	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	184.522,79
630	03	02	03	03	Elektrik Alımları	2.275.074,50							
630	03	02	04		Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	1.419,52							
630	03	02	04	01	Yiyecek Alımları (Bedelen İşe Dahil)	940,00							
630	03	02	04	02	İçecek Alımları	479,52							
				NET GELİR TOPLAMI :				183.738.234,42					

Kurum Kodu : 38.51				Adı : KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ				Yılı : 2013											
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)									
630	99	99	00		Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	80.517,83													
630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	80.517,83													
				GİDERLER TOPLAMI :				118.093.512,16											
GİDERLER TOPLAMI (A)		118.093.512,16		GELİRLER TOPLAMI (B)		183.738.234,42		İNDİRİM -İADE-İSKONTO TOPLAMI (C)		0,00		NET GELİR (D= B- C)		183.738.234,42		FAALİYET SONUCU D - A		65.644.722,26	

T.C. SAYIşTAY BAřKANLIđI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

KAHRAMANMARAŞ
SÜTÇÜ İMAM
ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2013 YILI DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	10
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	11
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	12
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	12
DENETİM GÖRÜŞÜ	14
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	15
EKLER.....	16

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünce, Üniversite'nin 9 biriminin döner sermaye kapsamındaki faaliyetleri yürütülmekte olup, “Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü” adı altında tek işletme birimi bulunmaktadır. Döner Sermaye İşletmesinin faaliyet alanları, yönetim organları, sermaye limiti ve işleyişine ilişkin esaslar 18.08.1999 tarih ve 23790 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği” ile düzenlenmiştir

İşletme Müdürlüğünün bütçe gelir ve gider gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BÜTÇE GELİRLERİ	Bütçe Tahmini	Toplam Tahsilât	Tahsilât Farkı	Gerçekleşme Oranı (%)
03 - Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	42.581.200,00	40.455.053,45	-2.126.146,55	95
04 - Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00		
05 - Diğer Gelirler	375.395,00	70.949,00	-304.446,00	19
TOPLAM	42.956.595,00	40.526.002,45	-2.430.592,55	94
BÜTÇE GİDERLERİ	Bütçe Ödeneği	Yılsonu Toplam Ödenek	Harcama Farkı	Gerçekleşme Oranı (%)
01 - Personel Giderleri	3.150.870,00	3.424.394,06	273.524,06	109
02 - Sos.Güv.Kur. Pirim Giderleri	946.692,00	1.621.659,51	674.967,51	171
03 - Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.365.984,00	23.983.955,57	4.617.971,57	124
05 - Cari Transferler	2.817.487,00	2.608.762,24	208.724,76	93
06 - Sermaye Giderleri	722.068,00	489.863,89	232.204,11	68
TOPLAM	27.003.101,00	32.128.635,27	5.125.534,27	119

Üniversite'nin döner sermaye işletmesine 27.003.101,00 TL ödenek verilmiş ve bütçe giderleri 32.128.635,27 TL olarak gerçekleşmiştir. Buna karşın, döner sermaye işletmesi gelirleri 42.956.595,00 TL olarak tahmin edilmiş ve 40.526.002,45.-TL olarak gerçekleşmiştir. Bu itibarla giderlerin gerçekleşme oranı % 119, gelirlerin gerçekleşme oranı ise % 94 olmuştur. Giderler içerisinde döner sermaye gelirlerinin elde edilmesinde katkısı bulunan personele yapılan ek ödemeler önemli pay oluşturmaktadır.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü' nün muhasebe işlemleri Döner Sermaye

Saymanlığı' nca Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde tek düzen muhasebe usulüne göre yapılmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Dönem sonu faaliyet raporu,
- Giderler döküm cetveli,
- Gelirler döküm cetveli,
- Sermaye hareketleri tablosu,
- Satışların maliyeti tablosu,
- Nakit akım tablosu,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço, gelir tablosuna ve nakit akış tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere

uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

102 ve 103 hesap bakiyelerinin tutarsız olması

Araştırma ve Uygulama Hastanesinin 2013 yılı kesin mizanlarının incelenmesinde, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 74.b.1. maddesi ve 77.b.1. maddesine aykırı olarak 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesi (0 TL) ile 102-Bankalar Hesabının alacak bakiyesinin (1.598.342,92 TL) birbirini tutmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği' nin 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabının işleyişine dair 22. Maddesi'nde;

“.....

Düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden, bankaca hak sahiplerine ödendiği veya ilgili hesaplara aktarıldığı banka hesap özet cetveliyle bildirilen paralar bu hesaba borç, 102-Banka Hesabına alacak kaydedilir” denilmesinden 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesi ile 102-Bankalar Hesabının alacak bakiyesinin birbirine eşit olması gerektiği anlaşılmaktadır.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****K.S.Ü. DÖNER SERMAYE SAYMANLIK MÜDÜRLÜĞÜ BİLANÇOSU**

AKTİF (VARLIKLAR)				PASİF (KAYNAKLAR)			
HESABIN ADI	TUTAR	TOPLAM	BORÇ	HESABIN ADI	TUTAR	TOPLAM	ALACAK
1. DONEN VARLIKLAR			18,509,621.69	3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			5,949,921.85
10. Hazır Değerler		1,865,047.22		32. Ticari Borçlar		4,512,849.61	
100 Kasa Hesabı	0.00			320 Satıcılar Hesabı	4,395,709.44		
102. Bankalar Hesabı	1,865,047.22			326. Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	117,140.17		
103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri	0.00						
				33. Diğer Borçlar		433,074.56	
12. Ticari Alacaklar		12,729,369.45		335. personele borçlar hesabı	109,552.56		
120. Alıcılar Hesabı	12,622,325.12			336 diğer çeşitli borçlar hesabı	323,522.00		
121. Alacak Senetler Hesabı	99,237.00						
123. Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hs	7,807.33						
13. Diğer Alacaklar		69,343.70		36. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler		1,003,997.68	
135. Personelden alacaklar hesabı	2,179.16			360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	577,994.51		
136 Diğer çeşitli alacaklar hesabı	67,164.54			362 Ödenecek Döner sermaye Yükümlülükleri	1,112.06		
15. Stoklar		3,845,861.32		363. Ödenecek Döner Sermaye Katkı payları	196,261.53		
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	3,661,735.47			367 Katma Değer Vergisi Tevkifatları Hs.	228,629.58		
151 Yarı mamul-üretim hesabı	140,295.58						

152 Mamuller hesabı	42,627.12						
157 Diğer stoklar hesabı	1,203.15			5. ÖZKAYNAKLAR			16,460,697.04
19. Diğer dönen varlıklar		31,337.09	31,337.09	50. Ödenmiş Sermaye		20.00	
190. devreden katma değer vergisi hesabı	31,337.09			500. Sermaye Hesabı	20.00		
2. DURAN VARLIKLAR			3,869,660.11	57. Geçmiş Yıllar Karları		17,707,629.79	
25. Maddi Duran Varlıklar		3,869,660.11		570. Geçmiş Yıllar Karları Hesabı	17,707,629.79		
253. Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	2,406,420.93						
254. Taşıtlar Hesabı	134,562.01			59. Dönem Net Karı (Zararı)		-1,246,952.75	
255. Demirbaşlar Hesabı	1,328,677.17			590 Dönem Net Karı Hesabı	215,879.57		
				591 Dönem Net Zararı Hesabı (-)	-1,462,832.32		
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI:			22,410,618.89	PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI:			22,410,618.89

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ GELİR TABLOSU - 2013

	TL	TL
A- BRÜT SATIŞLAR		40,455,053.45
1- Yurtiçi Satışlar	40,169,837.55	
2-Yurtdışı Satışlar		
3- Diğer Gelirler	285,215.90	
B-SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)		39,765.46
1- Satıştan İadeler (-)	39,765.46	
2- Satış İskontoları (-)		
3- Diğer İndirimler (-)		
C- NET SATIŞLAR		40,415,287.99
D-NET SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		23,938,955.57
1- Satılan Mamüllerin Maliyeti {-}	482,619.23	
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)		

3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)		
4-Diğer Satışların Maliyeti (-)	23,456,336.34	
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI		16,476,332.42
E-FAALİYET GİDERLERİ (-)		17,485,012,96
1-Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)		
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	17,485.012.96	
FAALİYET KARI VE ZARARI		-1,008,680.54
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR		59,889.83
1- İştiraklere sn Temettü Gelirleri		
2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri		
3- Faiz Gelirleri	11,059.17	
4- Komisyon Gelirleri		
5- Konusu Kalmayan Karşılıklar		
6- Menkul Kıymet Satış Karları		
7- Kambiyo Karları		
8- Reeskont Faiz Gelirleri		
9- Faaliyetle ilgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	48,830.66	
G- DİĞER MALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)		
1- Komisyon Giderleri (-)		
2- Karşılık Giderleri (-)		
3-Menkul Kıymet Satış Zararları (-)		
4- Kambiyo Zararları (-)		
5- Reeskont Faiz Giderleri (-)		
6- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)		
H-FİNANSMAN GİDERLERİ (-)		
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		

2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		-948,790.71
OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları		
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar		
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)		298,162.04
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)		
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	234.043.30	
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	64,118.74	
DONEM KARI VE ZARARI		-1,246,952.75
DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ. YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)		
DONEM NET KARI VE ZARARI		-1,246,952.75

NAKİT AKIM TABLOSU

	ÖNCEKİ DÖNEM (2012)	CARİ DÖNEM (2013)
A- DÖNEM BAŞI NAKİT MEVCUDU	1,506,268.26	1,865,047.22
B- DÖNEM İÇİ NAKİT GİRİŞLERİ	40,384,203.08	40,514, 943.28
1) Satışlardan Elde Edilen Nakit	40,210,260.99	40.455,053.45
a) Net Satışlar		
b) Ticari Alacaklardaki Azalışlar		
c) Ticari Alacaklardaki Artışlar (-)		
2) Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlardan Dolayı Sağlanan Nakit	157,642.09	59,889.83
3) Olağandışı Gelir ve Karlardan Sağlanan Nakit	16,300.00	
4) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlardan Sağlanan Nakit		

5) Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlardan Sağlanan Nakit		
6) Sermaye Artışlarından Sağlanan Nakit		
7) Diğer Nakit Girişleri		
C- DÖNEM İÇİ NAKİT ÇIKIŞLARI	37,339,314.01	41,761.896.03
1) Maliyetlerden Kaynaklanan Nakit Çıkışları		
a) Satışların Maliyeti	21,066,720.06	23,938,955.57
b- Stoklardaki artışlar		
c) Ticari Borçlardaki (Alımlardan Kaynaklanan) Azalışlar		
d) Ticari Borçlardaki (Alımlardan Kaynaklanan) Artışlar (-)		
e) Amortisman ve Nakit Çıkışı Gerektirmeyen Giderler (-)		
f) Stoklardaki Azalışlar (-)		
2) Faaliyet Giderlerine İlişkin Nakit Çıkışları Olağandışı Faaliyetlerle İlgili Kullanımlar		
a) Araştırma ve Geliştirme Giderleri		
b) Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri		
c) Genel Yönetim Giderleri	15,701,574.08	17,485,012.96
d) Amortisman ve Nakit Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Giderler (-)		
3) Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlara İlişkin Nakit Çıkışları		64,118.74
a) Diğer Faaliyetlerle İlgili Olağan Gider ve Zararlar		
b) Amortisman ve Nakit Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Gider ve Zararlar (-)		
4) Finansman Giderlerinden Dolayı Nakit Çıkışları		
5) Olağandışı Gider ve Zararlardan Dolayı Nakit Çıkışı		
a) Olağandışı Gider ve Zararlar	446,545.48	234,043.30
b) Amortisman ve Nakit Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Gider ve Zararlar (-)		
6) Duran Varlık Yatırımlarına İlişkin Nakit Çıkışları		

7) Kısa Vadeli Yabancı Kaynak Ödemeleri (Alımlarla İlgili Olmayan)		
8) Uzun Vadeli Yabancı Kaynak Ödemeleri (Alımlarla ilgili Olmayan)		
9) Ödenen Vergi ve Benzerleri		
10) Diğer Nakit Çıktıları	124,474.39	39,765.46
D-DÖNEM SONU NAKİT MEVCUDU (A+B-C)	4,551,157.33	618,094.47
E-NAKİT ARTIŞ VEYA AZALIŞI (B-C)	3,044,889.07	-1,246,952.75

T.C. SAYIşTAY BAřKANLIęI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>